

tale om et fald i fangsterne siden begyndelsen af 1990'erne. Flådens gennemsnitsalder stiger stadig, og hovedparten af rederierne er ikke i stand til at udskifte de ældre, udslidte skibe med nye og bedre fiskerskibe.

Den seneste udvikling i fiskeindustrien, hvor United Seafood, som blev dannet efter bankkrisen i 1992, trues af lukning, kan nemt sætte gang i en ny bølge af frarflytning fra Færøerne. Der er her tale om den største private arbejdsplads på øerne. Det var meningen, at denne virksomhed skulle være et lokomotiv, der skulle sætte gang i denne for Færøerne så vigtige industri. I stedet har mange kunnet konstatere, at denne dinosaur ikke har levet op til forventningerne. Dinosauren har sat sig på det meste af Færøernes produktionsapparat, således at konkurrencen har været minimal. Den manglende konkurrence har de færreste fiskere kunnet aflæse på priserne på deres fisk.

I aftalen med regeringen og landsstyret fra november sidste år blev det aftalt, at den færøske finanslov skulle balancere senest i 1998. Den foreløbige opgørelse fra sidste år viser et langt mindre underskud, end man før havde regnet med. Underskuddet forventes kun at blive 22 mio. kr.

Forventningerne for indeværende finansår er, at der vil blive et overskud på den færøske finanslov på 200 mio. kr. Man forventer dette historiske overskud på trods af store, hårdt tiltrængte skattelettelser.

På finansloven for 1997, der blev fremsat i sidste uge, har landsstyret projekteret med et overskud på ca. 37 mio. kr. Denne positive udvikling på finansloven, hvor et gigantisk underskud er vendt til et pænt overskud i løbet af 3 år, burde give finansminister Lykkesoft noget at tænke over.

Selv om der er enkelte positive tegn i den færøske økonomi, vil jeg samtidig advare kraftigt imod at tro, at krisen på Færøerne er overstået. Jeg tror, at vi på mange områder er kommet på det rette spor, men vejen op fra afgrunden vil tage flere år endnu.

En af de vigtige forklarende faktorer i fremgangen i fiskeriet har nemlig været en stor stigning i torskefiskeriet. En af de usikre faktorer er i dag, om den største fangstmængde af torsk vedvarende kan holde sig på det nuværende niveau, uden at det går ud over torskebestanden.

Selv om udlandsgælden er faldet i de seneste år, er den stadig en belastning for den færøske

økonomi. Udlandsgælden, som nu udelukkende er et offentligt problem, kan nemt igen begynde at stige, hvis de spinkle forudsætninger, som nu ligger til grund for den lille fremgang i den færøske økonomi, ikke længere er til stede. At disse forudsætninger er usikre, er flere fremtrædende økonomer enige om. De er også enige om, at der ikke skal så meget til, før disse forventninger forsvinder.

Ved første behandling af forslaget om Færøernes hjemmestyre den 16. marts i 1948 blev det fremført fra denne talerstol af Thorkil Kristensen, at når der har været bitterhed og kampe i det færøske folks historie, hænger det bl.a. sammen med en manglende forståelse hervedefra af det færøske folks særpræg. »Det må erkendes, at der på forskellige tidspunkter i Færøernes historie hervedefra er vist en holdning over for færingerne, som har været præget af manglende forståelse«, slutter han.

Som enhver anden ordning, der hviler på samarbejde, har hjemmestyreordningen for Færøerne stillet krav til vilje, evne, forståelse og samvirke fra begge sider, ikke mindst nu, hvor Færøerne er i en dyb økonomisk krise, som har medført en folkeudvandring, der i Danmark ville svare til, at det indre København ville have været folketomt og ligge øde hen som en spørgelsesby.

Jeg kan ikke undgå ved denne lejlighed at give udtryk for bekymring over de udtalelser, der er kommet frem angående rigsfællesskabet fra begge sider i de seneste år. Det er en kendsgerning også i det politiske liv, at ord kan udrette, hvad de nævner. Derfor har det så stor betydning, hvad der bliver sagt.

Da statsministeren, som også er Færøernes minister, for nylig holdt jubilæumsmøde for sit parti i Aalborg, blev der af den nye formand for det socialdemokratiske parti på Færøerne bragt en hilsen, hvis indhold var åbenhjertigt, men ikke desto mindre nedslående, når det f.eks. blev fremført, at udviklingen, siden den voldsomme økonomiske krise satte ind i 1992, har gjort, ». . . at vi på Færøerne sætter spørgsmålstegn ved næsten alt – især det, der relaterer til Danmark.«

Videre siger den socialdemokratiske formand:

»Vi må tørt konstatere, at den seneste tids udvikling har sat den hjemmestyrelov, vi engang kendte, så eftertrykkeligt ud af funktion. Dette specielt på grund af, at man fra dansk side . . .« – ret så imperialistisk, vil nogle måske kal-